

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Községi paragrafusok.

Nem szándékom izetlenkedni. Nem csufondároskodás adta tollamba e címet, melyet nem is ismerünk, csak sejtjük, hogy van, mert lenni kell, mert midőn még hallani sem szeretnénk róla, olyankor mindig hivatkozás van reá. Hasonlít a jó csöszhöz, a ki ugyan nem látható, de ha hivatlan kezek dézmálják a reá bizott terményeket, az illető háta rögtön megérzi a szakavatott, s ellentmondást nem tűrő beavatkozást. A különbség csak az, hogy míg a jó csösz életnagyságban, hus és vérből valóan jelenik meg; a községi paragrafusok az ő titokszerűségük hatalmával vetnek gátat *némely szabadon gondolkozó elme* véleményének, avagy tetteinek. Nem is lehet neki ellentmondani, csupán engedelmessé, vagy megfutni. Valóságos kísértet, igazi szellem.

Nos tehát, én most szellemidézésre vállalkozom. A megfelelő hókusz-pókuszoknak teljes mellőzésével — mi által persze nagyban veszíték bűvészi hatalmam tekintélyéből — de mégis a kellő respektussal próbálom megidézni publikumunk elé a titkos és hatalmas szellemet: „Miskolcz város különböző szabályrendeletei, s azokban rejlő mindenható paragrafusok, lépjetek elő, jertek közibünk, mutassátok meg magatokat nekünk közönséges és engedelmes polgároknak, éljeteztek és legyetek, sőt hatalomban nőjeteztek közöttünk! Így . . .

Mivel azonban, mint az a fentebbiekből is nyilvánvaló, nem olyan egyszerű, közönséges szellem potentátokkal van dolgunk, kiknek elég egy jól beoktatott, fegyelmezett publikum, pár függöny; szükségesnek tartom néhány komoly szóval indokolni is a fentebb tréfás szavakban kifejezett óhaját.

Hazai törvényeink legsarkalatosabb tételeinek egyike — és ez kiterjed a kormány-, megyei-, községi szabályrendeletekre is — az, hogy a „törvény nem tudása nem mentéség.“ Ebből ön-

ként következik az, hogy az illetékes köröknek kötelessége gondoskodni arról, hogy az egyes törvények, rendeletek stb. oly módon tétessenek közé, vagy legalább is oly könnyen hozzáférhetőek legyenek, hogy a közéletben arról, illetve annak tartalmáról a lehetőséghez képest mindenki tudomással birjon.

„A község hatásköre kiterjed a községben, s a község területén lakó vagy tartózkodó minden személyre és a községben és területén létező minden vagyponra, mondja a községi 1886. é. XXII. t.-cz. 3. §. és ezen alapul a 21. §. a) pontja is, mely így szól: „A község saját belügyeiben határoz és szabályrendeleteket alkot.“ Ezt kell tudnia mindenkinek.

Igaz, hogy a törvény arról is gondoskodik, hogy mindenféle közérdekű határozatok és így a szabályrendeletek is közszemlére kitűzessenek jogerőssé válhatásuk előtt, — de édes Istenem! legyünk őszinték és valljuk be, hogy ez nagyon elégtelen arra, hogy ismeretük a köztudatba menjen. Ezt nemcsak hallani, ezt tanulni, sőt tudni kell, mert ellenesetben lépten-nyomon bele botlunk.

Ki kell emelnem, hogy a város hatósága törvényben irt kötelezettségének eleget tett akkor, midőn szabályrendeleteit közszemlére kitétette.

Miskolcz város közönsége azonban akkor nem olvassa, nem jár utána; miért is nemcsak jogossá, de határozottan szükségessé teszi azon kérésünket, hogy a városi előljáróságot fölkérjük: intézkedjék, hogy a községi szabályrendeletek a megfelelő összeállításban kinyomattassanak, s ha mindjárt díj mellett is a közönség rendelkezésére bocsátassanak.

Tudjuk meg: mik a jogaink, de ismerjük meg kötelességeinket is.

K.

A református főgimnázium internátusa.

Az olyan ügy, melyet az igazság lelke mozgat, ha ügybuzgó emberek kezébe kerül, gyorsan megnő, mint a bibliai mustármag. Kicsiny magból terebélyes fává fejlődik. Tanu rá a helybeli polgári iskola internátusa, mely néhány évvel ezelőtt még nem létezett s ma már számottevő, jótékony, áldásos intézmény.

Ennek megteremtése a Gálffy Ignác igazgató előrelátását és buzgalmát dicséri. Ő maga fel tudta fogni ez intézmény nagy horderejét. Annak idején szintén internátusban növekedett. Előtte állott saját ifjusága és egy főiskola hasonló intézménye, melyre mint mindenki, ő is szeretettel gondolt vissza, mert áldásait élvezte.

Nem is lehet ez máskép. Férfi, ha deresedő fővel visszatekint multjára, higgadtan képes megbírálni azokat a tényezőket, melyek élte utján kárára vagy hasznára voltak. S ha elvonulnak előttünk internátusban töltött éveink, csak akkor látjuk igazán, mennyire kívánatos, hogy ezt az intézményt a társadalom áldozatkészsége szeretettel felkarolja.

Legtöbb ember, kivált vidéki, azért nem taníttatja fiát, mert városban, kosztadóknál, az ellátás sok költségbe kerül. Panaszkodunk és méltán, hogy a protestáns elem rohamosan fogy az iskolákban. Mi az oka, tán a szellemi erők termelésében ez a felekezett többé már nem a régi? Avagy a református ember felhagyott azzal a szokásával, hogy gyermekét taníttassa? Nem, a baj kuforrása másban keresendő. Az általános szegénységben s a tanítási költségek nagymérvű megnövekedésében.

Olyan szülő, ki 1—2 gyermeket városban taníttat, főképp ha pap, tanító vagy kisbirtos, igazán erejét meghaladó áldozatra vállalkozik azok jövőjeért. A leg-

Az iskola-idényre

felhívom a n. é. közönség figyelmét **női divat, vászon, fehérnemű-áruházamra**, a hol mindennemű fiu- és leánygyermek kész **fehérneműek** óriási nagy választékban **gyári áron** szerezhetők be.

Ezen valóban kedvező vásárlási alkalmat a t. vevőközönség szíves figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

ROSENBERG GYULA Miskolcz

Női divat, vászon és kelengye-áruház a színház épületben.

Szőnyeg-áruház a volt Makra-féle helyiség (Mahr K. ural szemben).

Kivánatra fehérnemű-árjegyzéket, valamint mintacollectiót ruhakelmék és minden más czikkből készséggel ingyen és bérmentve küldök.

Egyben van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Julius** hó 20-tól kezdve, tekintettel az előre haladt idényre, az őszi nyári árukat tetemesen **leszállított áron** árusítom; így jó mosó **oretonokat** a 18 krajczár, valódi, lúgban mosható **sephireket** a 30 krajczárért **meterenként**.

több ember ezt nem bírja. Ha jól tanuló fia van, kénytelen otthon hagyni gazdaság mellett, hogy összes vagyonát tanítatásra rááldozni ne kelljen. Falusi iskoláinknak legjobb tanulóit visszatartja a műveltség megszerzésétől az átkozott szegénység. Mennyi, de mennyi tehetőség, sőt lángész vész el a hazára, az emberiség mindent elnyomó és megölkő átka alatt? A költő szerint, a szellemek országában lévő rejtett gyöngyök és gyémántok lennt maradnak, *porban, sárban érnek véget*. Kaszát húz, napszámos marad, ki zsenijével gépet gyárthatna, hazájának dicsőséget szerezhetne.

Műveltségben áll az emberiség legnagyobb áldása, mert csupán művelt ember tettei lehetnek öntudatosak, magasabb erkölcsi fogalmakat csak ez ismerhet. Olyannak kellene tehát lenni a műveltséget terjesztő intézménynek, minő földünkre a nap világa, mely nem hagy egyetlen zugot megvilágítatlanul, de mindenüvé szétszórja áldott sugarait. Azok a népek legboldogabbak, melyek legtöbbet költenek iskolákra, kultur intézményekre és legkevesebbet katonákra. Az 1873-iki bécsi kiállítás alkalmával a svájcei pavillon fölé ezt a feliratot készítették: *a munka megköveteli a képzettséget s a képzettség megnemesíti a szabadságot*. A bécsi körök felfogták e feliratnak a nagy igazságát. Intézkedtek is rögtön, hogy a felirat eltávolíttassék. Nem szerették volna, hogy a népek elgondolkozzanak fölötte.

Jövönk, fennmaradásunk tisztán azon fordul meg, hogy képesek leszünk-e egyrészt a magasabb műveltségben nyugatot utolérni, vele lépést tartani, másrészt az általános műveltség elemeit, mélyebb, alantabb fekvő rétegekbe levinni. Ezért a legnagyobb áldozat kicsiny, melyet a közművelődésnek hozunk. Katonáság nem menti meg a hazát, főkép

az idegen, az olyan katonaság, melyet nem a haza, de a dinastia biztosításáért tartanak fenn, mely a haza fogalmát nem is ismeri. De megmenti az olyan művelt elem és csakis ez, melybe az iskola beoltotta a fajszeretetet s mely tudásával eszközöket is teremt, békés időben és háboruban egyaránt a haza védelmére.

A református elem fogyását az iskolában közönyösen nem nézhetjük, tisztán nemzeti szempontból sem. Ez a felekezet a multban saját szabadsága védelmében védte a haza szabadságát. „A református vallás nálunk több, mint felekezet: hazafias fogalom is egyuttal.” Meggyöngyülése a nemzeti erő lehanyatlását jelentené. Mindent el kell tehát követni, hogy az *az iskolában* tért ne veszítsen.

Olcso tanítás nélkül pedig okvetlen tért veszít, mert hiszen, mint fent érintettük, gazdaságilag lehanyatlott országunkban ma már csak a jó móduak győzik a tanítást. Olcsóvá kell tehát ezt tenni, internátusok alapításával, avagy meglévők kiszélesítésével *s főkép teljesen szegények részére való, ingyenes helyek alapításával*.

Helybeli főgimnáziumunknak van ugyan valamilyes tápintézete, de ez a tulajdonképeni internátus nevet alig érdemli meg. Nézzük csak a nagy református iskolákat: Debreczent, Sáros-Patakot, Nagy-Enyedet, Kolozsvárt stb. s mindennütt azt látjuk, hogy helybeliek kivételével az illető iskola internátusában bent lakik és bent kosztol a vidékről bekerülő összes tanuló ifjuság. Nálunk alig pár ingyenes és kedvezményes hely akad. A tanuló ifjuság legnagyobb része magánosoknál, drága ellátáson van.

Ideje lenne tehát, hogy a református főgimnázium fenntartó testülete és tanári kara az internátus nagyobb mérvű

kiszélesítésére, olcsó és ingyenes helyek alapítására együttesen lépéseket tegyen.

Nézzen a fenntartó testület és a tanári kar a jövőbe s buzduljon föl a lelke annak elővarázsolt képétől. Egy szép, nagy, tágas internátus, mely mozgalmas a tanuló ifjuságtól, s hol éjjel nem kóborol vendéglőkben, kávéházakban és gyanus helyeken a felnőttébb része, mint a hogyan most igen sok kosztadónál történik, de bent van egy tanár felügyelete alatt, ki munkára fegyelmezi, kötelességre szoktatja, tanulmányában vezeti őket. Ilyen kép megérdemli, hogy izzadjunk is, áldozjunk is érte.

Igen, áldozunk ha kell, mert a régi református áldozatkészség az újabb időben nagyon megfogyatkozott. Teljesen az államtól várunk mindent. Ez is sok tekintetben a református erő lehanyatlását jelenti s ha így folytatjuk, más következménye nem lehet, minthogy a *teljesen gyámság alá eljutunk*.

Az aratás.

Boldogan állithatjuk immár, hogy Magyarországnak jó termése van. A termés számbeli adataival, valamint a gazdasági következmények kérdésével nem egyeznek meg a vélemények, mert míg a hivatalos becslés tartózkodva adja ki a magasabb számadatokat a nyilvánosság részére, addig a magánértékelések túlzó kombunációi hatalmas mennyiségben akarják az idej termést megállapítani. Maga a sajtó azt iparkodik bizonyítani, hogy Magyarország szerencsésjé leli az idej jó termésben, elfeledkezik azonban, hogy — nem mind arany, ami fénylik! A tőzsde — a gazdasági helyzet ezen tükre — már tartózkodóbb — és elővigyázó ítélkezésében, ami az értéktőzsde lényegtelen árfolyam-hullámzásában nyilatkozik meg leginkább.

TÁRCZA.

Az ezres bankó.

Irta: *Kallam*.

Eddig azt hittem, hogy nincs nagyobb boldogság az életben, mint hogy ha egy ezresbankó duzzasztja duzzadó keblünk felett székelő tárczánk belsejét, s mi magunk büszkén sétálhatunk le és fel a Fő-utca korzózó szépei között.

En, aki mindig ideális boldogság felé törttem, mint a nagy Kant, elhatároztam, hogy megszerzem magamnak azt a gyönyörűséget.

És ezen elhatározásom keresztülvitelében segítségemre volt Istenben boldogult szeretett nagynéném, aki állandó és hosszas jó kívánságaim végeredményeként szerencsésen megtért ősei honába s rám testálta minden vagyonát azzal a kikötéssel, hogy mind a két macskáját holtig tisztességgel eltartom.

Miután meggyőződtem róla, hogy nem addig kell a néni becses cziczáit tartanom, míg én meg nem halok, hanem addig, míg azok maguk bucsut nem mondanak ennek az árnyékvilágnak, elfogadtam az örökséget s elkezdtem a cziczákat uri módon tartani.

Egy patikus barátom utasítására egy kistrichninnel fűszereztem meg gyámcziczáim

délitejécskéit, minek folytán azok szerencsére befejezték ezen a ripacs földön uri életmódjukat. én pedig a jól végzett kötelesség érzetétől hozzáfogtam, hogy a néni után maradt mindenféle ingóságot pénzzé tegyem.

Törekvésemnek meg is lett az a fogantaja, hogy szerencsésen tuladtam mindeningó-bingó dolgon. Mikor összesámoltam a pénzemet, a kerek ezer forintotul még 57 koronám is volt.

Az ezer forintomat aztán beváltottam egyik bankházban egy valóságos ezres bankóvá és megkezettem a rám nézve élvezetű sétálást a Fő-utcán.

De bolondságom nem volt hosszantartó. Megrontogatta azt annak az istenverte Kecskeméthinek a gonoszsága.

Szerencsétlenségemre magam is szőke, fiatal, magas és meglehetősen karcsu, mondhatnám dijnoki termetű uri ember vagyok s a mi a fő pofacsontjaim úgy kiállanak, mintha valami bessenyő ivadék volnék, pedig hát becsületes nevem Krestyák Vendel, vallásomra nézve lutheránus vagyok, s így inkább a nagy honvesztő Szvatoplukot vallhatom ősomnek, mint Edömért, avagy Böngyért.

De hát ilyen a végzet. A Kecskeméthy alak és az ezres bankó veszedelmesen összetalálkoztak különben szerény kabátom alatt.

Én sejtven a veszedelmet, szabadulni igyekeztem, ha nem is az alkalomtól, hanem az ezres bankótól. Bementem hát ugyanabba a pénzváltó intézetbe, a hol hét nappal előbb törvényes uton birtokába jutottam az ezres bankónak.

— Sziveskedjék eyy ezrest felváltani, mondám kellő elegáncziával a pápaszemes pénztárnoknak.

Ez felvetette szemét, megigazitotta a pápaszemét az orrán, azután hirtelen felugrott s tárt karokkal rohant felém.

— Édes jó barátom, mondá örvendve, az ég hozta önt épen hozzám. Tessék helyet foglalni egy pillanatra.

— Köszönöm, de sietős dolgom van...

— Ugyan ugyan, kérem, ne méltóztatásék türelmetlenkedni, rögtön szolgálatára állok, csak egy kicsit csöngetek. Kegyeskedjék egy pillanatra helyet foglalni. Tessék rágyujtani addig is erre a pompás szivarra. Mondhatom igen kitűnő. Az osztrák-magyar bank elnökétől kaptam. Hét korona darabja.

Meg voltam hatva a nagy szivességtől. Elfogadtam a szivart és rágyujtottam. Azután pedig helyet foglaltam a kényelmes parkklubbi fotelben.

A pénztárnok ur nem tágitott mellőlem. S tartott mindenféle szóval.

Bejött a szolgál.

Tény az, hogy az utolsó hivatalos becslés szerint vagy 15 millió métermázsával haladja meg az idei termés a tavalyit; ezen többletből buzára körülbelül 9·7 millió métermázsa esik, mert a miniszteri jelentést 43·5 millió mm.-ra becsüli a tavalyi 33·8 millió métermázsával szemben. A magánjelentések szerint azonban a buzatermés 45—47 millió métermázsát teszen ki, sőt vannak olyan kalkulációk is, amelyek majd 50 millió métermázsára becsülik azt. A hivatalos jelentések is esetről-esetre emelkedő becslési adatokat tartalmaznak, amiből a különös elővigyázat és az időjárással járó kockázat volt eddig erősen kiérezhető; nincs tehát kizárva, hogy a jövő héten megjelenő újabb hivatalos jelentés megközelítendő a nem hivatalos becslés számadatait.

Hogy ez idei terméshez hasonló esztendő találgunk, vissza kell lapoznunk 1882-ig, noha 42 millió mm.-ás termés nem ritkaság Magyarország gazdasági történelmében, míg az 1901-es év 33 millió buzatermással a legrosszabb esztendők közé sorozható.

Ez idén nagyobb kivitelt remélhetünk. A közös vámterület buzaszükséglete 40 millió métermázsára tehető, a Lajtán-tuli tartományok termését is számítjuk, vagy 14—15 millió métermázsa buza marad export részére. Tekintünk kell azonban azt is, hogy az Alduna, különösen pedig Szerbia lényeges mennyiséget szállít be hozzánk s így a feleslegünk buzában még nagyobb is lehet. Tavaly csupán 20.000 métermázsa buza ment tőlünk a vámsorompón át, ellenben Szerbia és Románia hatalmas mennyiséget szállított a nyugoteurópai kikötőkbe. Láthatjuk tehát, hogy nagy feladat vár reánk, mert a nagy termés mellett multhatatlanul szükséges, hogy kivitelt teremtsünk magunknak. Ez mint mondjuk — nem lesz könnyen megoldható feladat, mert a Balkán államok is jó terméssel dicsekedhetnek és hatalmas aktiót fejtenek ki a saját kivitellük érdekében. A nyugoteurópai államok termése sem rossz az idén, a bevi-

teli szükséglet tehát megcsappant. Mindezzel szembe állítható természetesen ama körülmény, hogy óbuza készlet alig van és föltétlenül nagy szerepet játszik a jövő ár alakulásánál az, hogy Amerika termése az eddigiek mögött marad.

A gazdasági előny azonban nem csupán a jó termésben rejlik, hanem a megfelelő értékelésben is. Mert olyan ár alakulásnál, amely a nagy termés hírére a rendesnél jóval alább esik, a gazda inkább veszteséget, mint előnyt lát, mivel a nagyobb terméshozattal járó tetemesebb aratási, cséplési, kezelési stb. kötelezettségek nem lennek kellő fedezetet. Ennyire remélhetőleg azonban még sem jutunk, noha a határidő árfolyamok majdnem 2 koronával (50 kgkint) visszaestek és a tavalyi ezidőszerinti árfolyamoknál vagy 1·50 koronával alacsonyabbak. A jelenlegi állapot szerint a termésszám vagy 30 százalékkal nagyobb — az októberi buza árfolyama pedig czirca 16 százalékkal alacsonyabb a tavalyinál. Az arány — mint már említettük — az 1882. évihez hasonló, de az 1867. évi eredményt nem érte el. Ezen év egyedül áll eddig a gazdasági élet naplójában, mert az akkori hatalmas termésünk mellett majd minden más európai államnak rossz termése volt és nálunk magas árak mellett fedezték szükségleteiket. Ezen év az akkori gazdasági fellendülés időpontjaként szerepel az agrária történetében.

A jó termés kedvező hatását a forgalmi intézetek különösen élvezik, mert a szállítás alá hozandó ármennyiség lényegesen meghaladja az előző években elfuvarozott quantumot. Adunagözshajózási tarsaság már is érezteti ennek hatását és a fuvardijakat majdnem 30 százalékkal emeli, illetve az eddigi fuvardijkedvezményeket hatályon kívül helyezi. — A vonaton az államvasutak és a déli vasut nyer legalább is 15 százalékos emelkedést a gabonaszállításoknál, kilátás van tehát arra, hogy a kocsihányt hosszú ideig és nagyon hátrányosan fogjuk élvezhetni

Vajha a vasutak jó eleve gondoskodnának arról, hogy a feltorlódo szállítások lebonyolítása a kereskedelem és a gazdaközönség érdekében minél simábban eszközöltetnék.

UJDONSÁGOK.

— **Katonai áthelyezések és kinevezések.** Spurny Ignác ezredes, a miskolci 17. sz. hadosztály tüzérezred parancsnoka a 2. sz. tüzérezredhez, a miskolci 17. tüzérezredhez pedig parancsnokul Jungwirth Lajos alezredes lett kinevezve.

— **Hírek a törvényszékről.** Hubay Gyula kir. törvényszéki bíró 6 heti szabadságidejéről szombaton haza érkezett, ugyanakkor dr. Zelenka Lajos bíró pedig megkezdte szabadságát.

— **Szakkbizottságok ülése.** Szombat délután a város három szakkbizottsága tartott alakuló ülést a városházán. Az Avas rendező bizottság elnökévé Kemenczky Miklóst, jegyzőjévé Adler Károly városi főmérnököt választották. — Az iskolaszék elnöke Pataky Sándor, jegyzője dr. Sugár Gyula lett. — A városi zenede bizottság elnöke a mindenkor polgármester s így csupán az alelnök választás vált szükségessé, mit azonban a megjelent tagok csekély száma miatt ez alkalommal el kellett halasztani.

— **Hírek az Erzsébet kórházból.** Dr. Szöllössi Mór kórházi főorvos 4 heti szabadságát megkezdte; Roller István kórházi gondnok szintén szabadságra ment s távollétében Szentiványi Kálmán ellenőr végzi a gondnoki teendőket.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, mely József főherceg legmagasabb védnöksége és Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamarás elnökelete alatt, az ország felvidékének tizenegy törvényhatóságában az állam feladatait végzi, aug. 26. és 27. napjain tartja meg évi rendes közgyűlését Selmech-Bélabánya sz. kir. bányavárosban, melynek közönsége az egyesületet, huszadik évi közgyűlése alkalmából, vendégszerető falai közé meghívta. A közgyűlés programja a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1901|1902. évi munkásságáról. 3. Az elnökség 1901|1902. évi jelentése és

— János, hozzon likört, konyakot és hideg felvágottat. Remélem uram, fordult aztán felém, megosztja velem szerény reggelimet?

— De kérem, mondtam már, hogy sietek...

— Az mit sem tesz kérem, pár perc az egész.

— Az igaz, annyi időm csak van, de hát nem értem uram, hogy ön mért csinál magának alkalmatlanságot miattam, hisz én elégre is idegen vagyok önre...

— Dehogy idegen kérem, dehogy idegen, hát nem emlékszik már rám, hisz a multkor is együtt pezsgőztünk az isteni Zsazsánál, akkor ön volt a gazda, most engedje meg, hogy én revanssal szolgáljak...

— Nincs ellene kifogásom, mondtam, bár már reggeliztem.

Magamban pedig eltűnődtem rajta, hogy ugyan kivel téveszt össze ez az ember engemet, a ki már évek hosszú sora óta sohasem mentem túl az italdelicatokban a szódás fröcscsnél, azt is az isteni „Kispában” szoktam leszopogatni discret magamban, s nem járok az isteni Zsazsák után.

Tűnődésemet felhasználta a pénztárnok arra, hogy pár szót sugott a szolgálta fülébe, a ki hirtelen eltávozott.

Kettecskén maradtunk ismét. A pénztár-

nok majd megölt a szivességével. Én pedig a helyzet magas fokára emelkedve, valódi tót gyomorba illő étvágygyal kezdtem magamba tömni a pompás eledelt és meg is öntöztem bőségesen likörrel és konyakkal.

Egy darabig iszogattunk és beszélgettünk. A pénztáros igen jókedvű volt. Elégedetten dörzsölgette a kezeit, s engem egyetlen jóltevőjének nevezett. Időközben azonban jelentőségteljesen pislogott az ajtó felé.

Végre az ajtó megnyílt. Egy elegáns ur lépett be a szobába s egyenesen felém tartott.

— A törvény nevében felhívom uram, kövessen a rendőrségre.

— Én? ... kérdém megszeppenve s szinte éreztem, hogy fakó színt ölt arcom.

A pénztáros és az idegen alak összenéztek és mosolyogtak.

— Igen, és arra is figyelmeztetem, hogy ha szép szerével nem jön, erőszakkal fogjuk vinni.

— Megyek én kérem, akár a pokolba is, fakadtam ki végre dühösen.

— Így már helyes, szólta az illető ur erélyesen. Induljunk tehát.

— Óh, kérem...

És indultunk. A pénztáros egész az ajtóig kísért bennünket és jókedvűen dörzsölte a kezét.

Az utcán egy kétfogatu zártkocsiba ültünk.

Pár perc alatt a főkapitány előtt állottam.

— Hogy hívják, kérdé tekintélyes arccal.

— Krestyák Vendel.

— Nem igaz.

— Akkor mondja meg az ur, ha jobban tudja, fakadt ki belőlem a szó, miközben elővettem valódi szépelességi vázsonzsebkendőmet, hogy megtöröljem vele izzadó homlokomat.

A főkapitány kikapta kezemből a zsebkendőmet és látható izgatottsággal kereste rajta a monogrammot. Végre megtalálta. A szeme örömtől csillogott s elem tartotta a monogrammot.

— Ön nem az, a kinek mondja magát. Itt a bizonyíték. K. V. van a kendőjébe himezve, ugy-e igaz.

— Igen.

— Tehát megmondja most már a nevét?

— Kérem...

— Nos, hogy hívják hát?

— Krestyák Vendel, a mint már mondtam is.

A főkapitány arca elkomorult.

— Ön Kecskeméthy Viktor, és nem Krestyák Vendel.

— Sajnos, nem az vagyok, mert ha az volnék, több ezres bankóm volna felváltani való, mondtam neki kellő impertinenciával, mert most már tisztában voltam vele, hogy

az igazgató választmány határozati javaslatai. 4. Az 1901. évi zárszámadás és a vonatkozó felmentvények megszavazása. 5. Az 1903. évi költségvetés megállapítása és törvényhatósági választmányok kapcsolatos javaslatai. 6. Az egyesületi alapszabályok módosítása. 7. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél bejelentetnek. 8. Az 1903. évi közgyűlés helyének meghatározása. 9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőinek megválasztása. A főtitkári hivatal kéri az egyesület összes tagjait, hogy a költséges egyéni meghívás helyett ezt a hírlapi közlést meghívásul elfogadni s esetleges részvételüket a F. M. K. E. főtitkári hivatalánál (Nyitra) mielőbb bejelenteni sziveskedjenek, hogy megfelelő elszállásolásukról még idejében gondoskodhassék.

Halálozás. Szlovák János diósgyőr-vasgyári gépész életének 33. s boldog házasságának 3-ik évében hétfőn délután meghalt. Temetése f. hó 13-án délután 3 órakor lesz Diósgyőrből, Árpád-utca 4. számú házból. Özvegyén s István fiacskáján kívül nagyszámu rokonság gyászolja az élete derekán elhunyt férfit.

— **A Borsodi Bükk-Egylet** 1902. aug. 17-én 5 napos kirándulást rendez a Magas-Tátrába, melyre tagok által bemutatott vidéki és helybeli vendégeket szívesen lát. Jelentkezni lehet aug. 15-ig Weidlich Pál üzletében, hol a részvételi díj költsége (elszállásolás, ellátás, fuvar, vezetők) fejében 28 korona lefizetendő. Vasuti jegyről ki-ki maga gondoskodik, kedvezményes jegyek kérettek, mi ha idején engedélyezve lesz, az igazolvány a jelentkezőknek átadatik. Rendes vasuti ár: Poprád-Felkai 6 kor. 50 fill. III. osztály. Részletes program a következő: Indulás Miskolcra 17-én d. u. 1 órai vonattal, Poprád érik. 7 45 ó. kocsikon fel Uj-Tátrafüredre. 18-án indulás kárpáti vezetőkkel a Lengyelnyeregére és a K.-Viszokára. Innen lemenés a Poduplaski-völgybe és fel a Halas-tóhoz, a menedékházban meghálás. 19. a Tengerszemcsucs megmásítása. Lemenés a poprádi tóhoz, majd megérkezés a csorbai-tóhoz, ott meghálás. 20-án délután kocsikon a gyönyörű turistauton Felső-Hági és Tátra-Széplak fürdő telepek megtekintésével Uj-Tátrafüredre, 21-én a nagytarpataki vízeséshez, innen a Lomniczi-csucsra, lefelé indulva Tátra-Lomniczra, később Tátra-Füredre. Bővebb adatok a Bükk-Egylet Széchenyi-utcai hirdető oszlopán ta-

lálhatók. — Egyéb utbaigazításokkal szívesen szolgál a kirándulás vezetője: Simkó Gusztáv, Erzsébet tér 3.

— **Szalkay színtársulata Egerben.** Színtársulatunk e hó 2-án megkezdte 1 hónapra terjedő szereplését Egerben, amelynek befejezése s a nyári pihenő után városunkba jön a társulat a téli szezonra. A társulat egri első szereplésére városunkból is többen átutaztak, hogy előleges tájékozást szerezzenek a társulatról, illetve annak személyzetéről, legelső sorban pedig arról, hogy miként lett megoldva a sokáig húzódó primadonna-kérdés. Ma még e kérdés — úgy véljük — nincsen rendben, mert *Pálffy Nina*, a jelenleg szerződött primadonna ellen olyan aggályok merültek föl a helybeli sajtóban s a közönség körében, hogy Szalkai ennek hatása alatt okvetlen kénytelen lesz e kérdést másképen megoldani. Legújabbban úgy értesültünk, hogy Szalkai *Parlagi Kornélia* kisasszonyt nyerte meg öszre primadonnául. A kisasszony, akit még eddig nem ismertünk, hallomás szerint Aradon és Temesváron volt primadonna; ami ha tény, minden esetre teljes garancia a mellett, hogy a miskolci közönségnek is meg fog felelni. Örömmel azonban kétségessé teszi az a hír, hogy *Parlagi Kornélián* kívül *Sárosi Paula*, *Tábori Frida* és *Pálffy Nina* lesznek mint operett és kololatur énekesnők szerződöttve a társulathoz. Előttünk ez a tömeges primadonna szerződési hír egy kissé gyanús; gyanús pedig annyiban, mert nem hisszük, hogy Miskolcra egy színtársulat 4 primadonnát képes lenne megbírni. De más részről a multak sem jogosítanak föl valami túl nagy bizalomra. Mi ugyan sem *Billei Irén*, de *B. Bojár Teruska* szerződésében komolyan nem hittünk soha, s úgy gondoljuk, hogy nem maga Szalkai igazgató sem, annak dacára hetekig hangzott a hír, hogy ők lesznek a miskolci primadonnák. Mindezek folytán kíváncsian nézünk a szezon megnyitás elé; és kíváncsiak vagyunk, hogy ki is lesz végül a társulat divája?!

— **Az ereklye-muzeum megnyitása.** Vasárnap délelőtt 11 órakor nyílt meg a gróf Kreith Béla 1848—49-iki ereklye-kiállítás az ev. ref. főgimnázium tornatermében, mely alkalommal nem nagy számu, de előkelő közönség jelent meg. A kiállítást *Darvas Dezső*, a „Miskolci Friss Ujság“ szerkesztője ha-

zafias szép beszéddel nyitotta meg, melyet a jelenvolt közönség éljenzéssel fogadott. A beszéd elhangzása után a gazdag kiállítást tekintette meg a közönség. A megnyitás óta a kiállítást folyton igen szép számu előkelő hazafias közönség látogatja. Az érdeklődés központja a rendkívül gazdag okiratgyűjtemény szabadságharcunk idejéből. A muzeum vezetősége igen mérsékelt áru belépő jegyet ad az egyes egyetek és gyárak munkásai részére, a melyet ez egyetek vezetői a muzeum helyiségében bármikor átvehetik. A kiállítás naponta 8 órától este 6-ig látható.

— **„Ahasverus Rómában“, Hammerling** Róbert kiváló német költő művere hirdetések előfizetést gróf *Kun István*. A mű hat énekre van osztva s hőse Nero. A fordítás egyes részleteit az Erdélyi Irodalmi Társaságban felolvasták azt s általános tetszéssel fogadták. Előfizetési ára 4 korona s a fordító címére (Déva, Hunyadmegye) küldendő. A könyv elegans kiállításban *Szelényi* és Társaság könyvnyomdájában december hó folyamán jelenik meg.

— **Törvényszék.** A miskolci kir. törvényszék hétfőn két ügyben hozott ítéletet. Az első ügy az apátiaival országos vásáron játszódtott le, midőn több vásároló kiskereskedő holmi nézeteltérések miatt parázs verkedést rendezett a vásáron, sőt az egyik kereskedőnek a sátrát is széthányták. A törvényszék a károsult és megvert *Weisz Mór* panaszára *Friedmann Vilmost* 2 havi, *Deutsch Izraelt* pedig 6 havi börtönre ítélte. A másik eset tavaly karácsonykor a felsőzsolczi állomason játszódtott le, a hol Nagy András 34-ik cs. és kir. gyalogezredbeli közlegény Sővári Antal állomástelvigyázót súlyosan megverte, azért, mert a főlvigyázó erélyesen rendreutasította a kötekedő vitét. A törvényszék aztán tegnapelőtt a virtuos legényt 6 havi börtönre ítélte. Mindket ítélet jogerős.

— **Színműirok és nyiltterezés.** A statisztika ugyan még nem mutatta ki, hogy melyik országban hány titkos színmű s drama-író van, de hogy Magyarország ebben a kimutatásban nem állana az utolsó helyen, azt szomorúan, de határozottan merjük állítani. Egy-egy akadémiai színmű pályazatra százával szokott a sok jeles irodalmi műözönlenni s a legnagyobb uraktól a legkisebb gimnazista ifjuig, sőt a lábtyú-művész

nem a macska historia miatt kerültem a rend őreinek a kezébe.

— Ön tehát beismeri, hogy váltani való ezresei vannak, szolt a kapitány éledő reménynyel.

— Az az hogy csak egyetlen darab ezresem van, a mit fel akarok váltani.

— És azt Kecskeméthytől kapta . . .

— Azt épen nem mondtam.

— Hát hol vette?

— Örököltém a nagynénemtől, itt vannak róla az irásaim.

A főkapitányt egészen lehangolta irományaim tartalma.

— Uram, ön szabad, mondá halkan. Arra azonban saját érdekében kérem, hogy mostanában ne igen váltogassa fel az ezer forintját, legalább ne személyesen, mert könnyen bajba jöhet.

— De kérem, nekem szükségem volna az apró pénzre.

— Váltassa fel tehát mással.

— Legyen szives főkapitány ur, váltsa fel.

— En?! Na ezt nem tehetem. Nincs annyi apró pénzem.

Engedje meg tehát, hogy egy rendőr vagy detektiv által felválthassam.

Azt megengedem szívesen az ön biztonsága érdekében.

— Ugyan uraim, fordultam a rendőrök

felé, melyikük volna hajlandó felváltani ezt az ezer forintost a részemre. Fáradtsága fejében szívesen adok 10 koronát.

Valamennyi kijelentette, hogy az egész 1000 forintért se mernének most egy ezrest felváltani.

— Akkor kérem kapitány ur, a saját biztonságom érdekében adjon egy bizonyítványt róla, hogy én nem vagyok Kecskeméthy Győző.

A kapitány hosszas habozás után kiadta a kért bizonyítványt.

Boldogan távoztam vele hazafelé, gondolván, hogy most már túl vagyok minden veszedelmen.

Azonban csalódtam. Még aznap este ugyanis szerencsés megmenekülésem megünneplésére az isteni Kispipában rostélyost ettem vacsorára és a jó vacsorát két pohár spriczczerrel leöblítettem.

A spriczczerától megoldódott a nyelvem s elmondtam kalandomat egy urnak, ki véletlenül az asztalomhoz keveredett s élénk eszmecsérét folytatott velem a Kecskeméthy esetről . . .

Ejfélfelé járt az idő, midőn bandukolni kezdtem hazafelé. A mint befordultam a Zárdatérre, a bokrok közül hirtelen két alak ugrott elő. Rám rohantak és letepertek.

Kétségbe voltam esve, mert azt hittem

hogy ezek az ezer forintosomtól akarnak megszabadítani. Nem mertem tehát mukanni sem, nehogy még az életemet is elvegyék.

Par pillanat alatt kizsebeltek és magamra hagytak.

Most már több bátorságot kezdtem érezni magamban, felkeltem és eszeveszetten kezdtem hazafelé nyargalni.

Szinte vaczogott a fogam, mire haza értem.

Csak otthon kezdtem némileg magamhoz térni s kikutattam a zeseimet, hogy meggyőződjem róla, hogy csakugyan elvitték a pénzemet.

Azonban majd hanyatt estem ijedtemben. Nem csak nem vitték el az ezresemet, hanem még másik kettőt is tettek melléje. A rendőri bizonyítványomat azonban elvitték.

Már most mit csináljak. Bejelentsem-e az esetet a rendőrségnek, s akkor könnyen rájönnek a sikkasztóra, mert csak azt kell elfogni, a ki rendőri bizonyítvánnyal bizonyítja, hogy ő nem Kecskeméthy Győző, vagy pedig hallgassak a dologról, s koplaljam ki, mig elcsipik a gazembert?

Igazán nem tudom, hogy mit tegyek . . .

Hát önök mit tennének, kedves olvasóim, hasonló helyzetben?

gyakornokig minden társadalmi osztályban dul ez a betegség a Szent István országában. Nyomdafestéket a legkritikább esetben látnak ez irodalmi torz-szülöttek; legfeljebb egy-egy vidéki társulat vagy valamely műkedvelő társaság adja olykor elő a hasonló bűnösök elrettentésére, de eredménytelenül. A betegség dul és terjed mindig tovább s tovább s maholnap már dicsőségszámba megy, ha valaki titkos drámairó. A napokban egy helybeli lapban harcolt egy titkos színműiró egy másik ural. egy népszínmű miatt. S bár nem láttuk a darabot, de a közlemény után fájó szívvvel sóhajtnak el: Szegény hazám!

— **Halálos véget ért halászat.** Bráz Gyula helybeli szobafestő segéd három társával hétfőn délután a Sajóra ment halászni. A hálóval bementek a víz közepéig, daczára annak, hogy egy ottani kerülő figyelmeztette őket arra, hogy a vízben örvények vannak. Bráz azonban a jóakaró figyelmeztetésre nem hallgatott s mindig beljebb és beljebb ment a vízbe, midőn egy kavargó örvény elkapta, a melyben pár pillanat alatt nyomtalanul eltűnt a szerencsétlen. Megrémült társai azonnal a boldogtalan ember segélyére siettek, de minden eredmény nélkül, mire egyik fiatal ember a rendőrséget értesítette az esetről, a honnan Horváth Károly alkapitány és Kiss biztos azonnal a helyszínére siettek. A szerencsétlenség színhelyén egy csónakba ültek két tűzoltó kíséretében csákányokkal és horgokkal kísérelték meg a hulla föltalálását, azonban sikertelenül. A szerencsétlen áldozat 30 éves, fiatal házas volt, a kinek szomorú végét ifju felesége siratja.

— **Villanyos karambol.** Vasárnap este ismét karambol történt a Buzatéren egy villanyos kocsi s egy magán-fogat között. Bárdi Jenő felső-nyárádi földbirtokos kétlovas hintója a kocsis vigyázatlansága folytán összeütközött a villanyossal, úgy, hogy annak egyik ablaka betört, a kocsi pedig szintén erősen megrongálódott. Szerencsére azonban sem a villanyosban, sem a kocsiiban ülőknek az ijedtségen kívül semmi baja nem történt.

— **Gordoni csendélet.** Miskolcznak egyik legmozgalmasabb és legtemperamentumosabb városrésze a Gordon, a melyet daczára ezen jól ismert tulajdonságainak, a rendőrség nem méltat a kellő figyelemre. S mert egy-két rendőr a harcias gordoni lakóknak nem imponál, többre pedig a rendőrségből oda nem jut, így aztán többször is megtörténik, hogy a rendőrt alaposan el-elverik, ha az ő kis szórakozásaikba bele talál szólni. Így történt ez vasárnap is, mikor három tulhangos vasuti munkás az ott posztoló 34 számú rendőrt, Molnár Józsefet véresre verte csak azért, mert a garázda legényeket csendre intette. A szegény rendőrt a munkások annyira elverték, hogy ájultan esett össze, s a mentők szállították be a rendőrségi lak-tanyába, a hol rögtön orvosi kezelés alá vették. A vitéz legényeket, a kik a hősi tett után kerekét oldottak, a rendőrség időközben kinyomozta s letartóztatta.

— **Baleset.** Muth Kálmán vasesztergályost, a ki a m. államvasutak műhelyében volt alkalmazva, szombaton súlyos baleset érte. A gép ugyanis elkapta a kezét s azon súlyos zuzódásokat ejtett. A sebesültet, miután az orvos feltette rá a kötéseket, a telepen levő lakására vitték, a hol hozzátartozói vették ápolás alá.

— **A grófnő.** Suhogó selyemben, lakk-czipőskében, drága csipke ernyővel sétál egy kis hölgy az esteli korzón. Nyomában egy egyszerű, kopottas ruhájú asszony, s egy pár kiöltözött gavallér halad, persze külön mindannyian. Az urak vágyó szemmel, egy-egy édes szót suttogva, kerülgetik a szép leányt, a ki bátorító mosolylyal, rész szemmel állja a tekintetüket; majd egyet kiválasztva a sok epedő gavallér közül, a legelső melléktutczába fordul a kitüntetett udvarlójával. A többi kísérő erre mind

elmarad, csak a kopottas asszony követi őket még távolabbról, a karján egy elegáns kabátkával. Rövid eszmecsere után az ur s a fényes hölgy összebarátkozik, s ekkor az elegáns nőcske hirtelen a fejkendőss asszonyhoz sieit, s a kabátot elvéve tőle, óvatosan sugja a fülébe: «Anyám, mehet haza.» A boldog lovag pedig hálásan szorongatja a bájos ismeretlen kezét, a ki az ő szép szeméért még a cselédet is elküldötte, hogy annál háborítatlanabban élvezhessék a véletlen adta boldog perczeket. S a jó lovag az édes este után még sokáig meséli a szokott társaságban azt a nagyszerű kalandot, mikor egy előkelő uri asszonnyal ismerkedett meg, a ki talán egy átutazó grófnő lehetett, s a ki után cseléd vitte a felöltőt is.

— **Egy katona esete.** Olyan dolgokról akarunk szólni, a mit mindenki lehetetiennék fog tartani és mindenki elhisz. Hajól emlékszünk a névre, Molnár Jánosnak hívják a történet hőst. Ezt a derék magyart pár évvel ezelőtt besorozták katonának, — és besorozták a póttartalékba. Roppant szerencséje volt. Megtörtént ugyanis vele az, a mi talán kivüle még senkivel sem esett meg, hogy elfelejtették behíni a nyolcz heti kiképzésre. A hibát később sem vették észre s így a Molnár János katonai kiképzése teljesen elmaradt. No de hiszen nem azért magyar a magyar, hogy német ne tudjon lenni. A legközelebbi fegyvergyakorlatra — mintha semmi se történt volna, azaz mintha minden megtörtént volna annak rendje és módja szerint — Molnár János barátunk szépen beszoilították. Ő meg is jelent és oly derekasan végigcsinálta az összes fegyver- és egyéb gyakorlatokat, hogy felebbvalói közül egy sem vette észre, miként egy, a kiképzés malasztjában még nem részesült, nyers anyaggal van dolguk. Az idén ismét bent volt fegyvergyakorlaton. Most persze még kevésbé jöhettek volna rá ama bizonyos mulasztásra, ha ő maga t. i. a mi derék Molnár János barátunk el nem dicsekszik az esetével. A tiszt urak csak elképedtek. Sehogyse akart a fejükbe menni, hogy miként tudhat egy magyar ember egreczérozni, aki azt soha nem tanulta. Notabéne Molnár János barátunk egyszerű szántó-vető ember, a kinek ekeszaru nagyon gyakran, azonban manlicher-puska azelőtt soha sem volt a kezében. Az egész dologból csak az a tanulság: 1. hogy a katonai tudomány nem valami nagy mesterség, 2. hogy a három évi tényleges szolgálati idő talán egy kicsit tulságosan hosszú is — és 3. hogy a magyar ember akkor is perfekt katona, ha ezt a mesterséget soha sem tanulta is. Uti figura docet.

— **A főpinczér zavara.** A miskolczi vasuti étterem nincs annyira elkényeztetve, hogy mindennapra megköveteljen egy méltóságos vagy pláne exellenczás vendéget. Néha azonban ez is megtörténik. Így történt a napokban is. Egy elegánsan öltözött ur megreggelizvén, csöngetett s a főpinczér a csöngetési vendéghez közeledett.

— Fizetni parancsol!

— Fizetek. Volt ez és ez . . . szóval következtet az elfogyasztott reggeli felsorolása.

— Ötven krajczár kérem.
Az ur katorász a szobjében, kihámozza onnan a teljes tartalmat s miután gondosan összeolvasta a csillogó és kevésbé csillogó nikkal pénzeket, konstatálja, hogy az összes apró pénze kerek — ötven krajczár.

Az előkelő ur gondolkozik, maga is zavarban van, mert csakis nagy bankója volt. A türelmetlenkedő főpinczérre rá se néz s az jut eszébe, hogy ötven krajczáros cechet nem leket ötven krajczárral kifizetni. Hiába habozik, de ezt a számítást egy csipetet sem tartja matematikai lehetőségnek. A gavallér így avatkozik bele a matematikába.

A főpinczér megunt a várakozást, meg aztán neki is kellemetlen volt a helyzet s azt híven, hogy a vendég valamely oknál fogva sokalja a számlát, tehát végre ötletszerűleg így rukkolt elő:

— Talán vasuti a nagyságos ur? A vasu-

tiak 25 százalékkal olcsóbban fizethetnek. Tessék így kiegyenliteni.

A „nagyságos ur“ nem felelt, csak katorászott zsebeiben, de hasztalan, mert újra csak arra a tapasztalatra jutott, hogy nincs több apró pénze. Végre gondolt merészlet és nagyot és átadja a markában szorongatott ötven krajczárt a perczenteket felajánló pinczérnek graczióz mosolylyal és quasi bossánatot kérve, hogy borraivalót nem tud adni.

Másodikat csöngettek. Az ur hamarosan felkelt és nevetve osont ki a perronra. Tet-szett neki ez a kis jelenet.

A főpinczérhez rajával tódultak a vasuti tiszték.

— Tudja-e, ki fizetett magának?

— Nem én.

— Hát Wekerle Sándor, volt miniszterelnök.

Ez a kis quiproquo is igazolja, hogy mily kicsiny dolgok alkalmasak néha arra, hogy egy nagy államférfit is zavarba hozzanak.

— **Összeesett az utcán.** Róth Etel 40 éves asszony, a ki mint epileptikus a miskolczi kórháznak állandó lakója, tegnapelőtt betegségi rohamában ismét összeesett az utcán. A mentők a szerencsétlen asszonyt bevitték a kórházba.

— **Avasi tolvajok.** Singer Adolf gözmalmi tisztviselő avasi pinczérébe a nyitva felegett ablakon tolvajok lopóztak be s több ruhafélét és porcellán edényt loptak a pinczérből el. A rendőrség a tolvajok kézrekerítésére megindította a nyomozatot.

— **Kacsa-lopás** Hogy a gyenge kacsapecsenye jó, azt tudjuk mindannyian, de tudta Kovács Sámuel Szeles-utczai tanító is, a ki ott nevelte a hápogó jószágokat az udvarában. Vasárnap éjjel azonban egy ösmeretlen kacsakedvelő a kerítésen át bemászott az udvarra s a két legszebb jószágot kiválasztva, nyomtalanul lépett el az éjjeli homályban. A rendőrség most nyomozza a kacsákat, illetve azt, a ki ilyen uton vágyott a kacsapecsenyére.

— **Tüzek a vidéken.** A tüzesetek egész tömegének hírét vesszük a vidékről a mai napon. Sajó-Ivánkán a község határában lévő borpincze sorokon kigyult Halász Antal ottani iakos pinczéje, melytől Pál József, Kovács András, Szabó Mihály, és Pál András ottani lakosok pinczéi is lángra kaptak és leégtek. Szuhogy községben pedig, eddig még ki nem derített okból a község zsuppal fedett juh-hodája gyult ki és égett le.

x **Intelligens családból** gyermekeket teljes ellátásra elfogad egy izr. magányos uri nő, hol tiszta izr. konyha van és a gyermekek házi nevelésben részesülnek. — Bővebbet Rosenberg Mór divatáruházában, Miskolcz.

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészeknél
MISKOLCZ, Városháztér 20. sz.
művészi kivitelű

fényképek és foto-emailok
készülnek. Műkedvelők részére friss vegyszerek és száraz lemezek kaphatók.

A herczegnő esküvőre megy.

Kis barátnőnk, — a rokokó herczegnő, — egy szép napon a legnagyobb meglepetéssel konstatálta, hogy megjött a nyár. A perzselő, a forró sugaru nyár, amely kedvező körülmények között egy csinos fürdőhelyet, három remek kosztümöt, s egy tuczat elegáns gavallért jelent; s amelyben igen könnyen megvalósulhat mind az a rózsás álom, amely csak valaha egy csinos női fejben megszületett.

A tavasz is szép; enyhe melege, virágillattól terhes levegője a poézis és szerelem örök bölcsője marad; ámde csak sejtelmes

vágyat kelt a májusi szellő, — míg a nyár mindezt valóra váltja. A tavasz egy tündéri álom, míg a nyár a legédesebb valóság, a mely ezer alkalmat nyújt arra, hogy egy kis hercegnő élvezhessen, vagy ha úgy akarja, boldog hercegasszony legyen.

S amint kis barátnőnk végig gondolta mindezeket, másnap már családi tanácsot tanácsot tartott a mamával, hogy a nyaralásról tanácskozzanak.

A tanácskozás rövid, de eredményes volt. A mama ugyanis különböző okok folytán a mellett volt, hogy a rég látott birtokon pihenjék ki az ideai téli zsuruk fáradságait, míg hölgyecskénk a falura menetéről hallani sem akart. A multakból még jól emlékezett, hogy a birtokon való nyaralás a portengeren kívül még végnélküli unalmat is jelent; s mert a tengeri fürdőre vonatkozó terve egy perc alatt már letárgyaltatott, ezután csak azért küzdött, hogy otthon maradjanak.

S egy fél óra múlva kis barátnőnk kétes örömmel nyugodott meg abban, hogy félig ismét az ő akarata teljesedett.

S mert a társaság többi tagjai szintén odahaza töltötték a nyarat, egyéb szórakozás híján mindennap tenniszeztek. Nappal mindenki láthatatlan maradt, de ha enyhült a hőség, s leszállott a nap, akkor egyszerre megindult a kis karaván s a játéknál összejöttek valamennyien!

Pajzán vidámságtól, csengő kacajától volt hangos a kert; s a vig játék között feledve lett a hullámos hab s a zugó erdő és önfeledten éltek a perczadta örömmek mindannyian.

Kis hölgyünk is hamar megvigasztalódott. Gavallérjai közül egész udvar került, akiknek ő királynéjok volt.

Körülrajongták; közeledtek feléje mély érzéssel és forró szenvedélylyel; suttogtak hozzá édes szavakat és izzó vallomásokat, a kis hercegnő azonban örömet csak a hódításban talált, s a szive a leghevesebb harcban sem dobogott hangosabban.

Ezalatt pedig észrevétlenül közelgett a nyár vége felé. Az üde, erős zöldből halványra fakult a fa lomb, a madárdal elbágyadt, a nap is belefáradt, s a levélhullás következett. Rövidebb lett a nap, s vele rövidültek a tennisz-partik is; nemsokára végkép abban hagyják s más szórakozás kerül sorra.

A társaság már így is megfogyott. Ketten hagyták egyszerre abba a játékot; egy hölgy és egy ur, akiknek másnap esküvőjük volt.

A nagy napon néma maradt a kert, a társaság is elment a hűtlenné vált társak esküvőjére. A vig násznép között ott volt a kis barátnőnk is; ragyogó kedvvel, egész udvarral vonult be a templomba; tudta, hogy száz menyasszony mellett az ő apró-dai ott is őt bámulják.

Orgona és énekkar után előlépett a pap, hogy az ifju párt összeadja, de előbb egy beszédet tartott az örök szeretetről.

Aztán az előtte álló párt kérdezte:

— Szereted? — Szeretem! s aztán egybekapcsolja a kezöket, s megáldja őket, hogy szerelmök örök legyen.

A hercegnő pedig tágra nyíllott szemmel,

szomju szívvvel nézi, hallja mindezt, s ahogy hallja, s nézi, egyszerre megvillan a fejében egy sejtés, végig ömlik egész valóján, megremegteti a belsőjét, beveszi magát a lelkebe s egy nehéz, szívből jövő sóhajban remegteti meg ajakát: Szeretnék szeretni!

S mire vége van az esküvőnek, a sok vidám ember között egyedül ő szomorú. Lehangozott, elgondolkodva megy hazafelé a hangos társasággal. Egy ablakból egy kíváncsi női fej hajlik az utcára ki, de keze a mellette ülő férfi kezében pihen; két gyermek megy a túl oldalon, akik össze ölelkezve haladnak egymás mellett; velök szemben egy házaspár jön, s az asszony hizelgő bizalmassággal simul férje oldalára; s a mint kis barátnőnk ezeket meglátja, ismét feltör szívéből a sóhaj:

— Szeretnék szeretni!

K.

CSARNOK.

Egy hirt olvastam . . .

— Versek a falunkból. —

*Egy hirt olvastam a lapokban,
Nem is olyan rég, — a napokban,
Más csak úgy könnyen átszaladta,
Nekem a könnyeim kicsalta . . .*

*Mit is érdekelt volna másat,
Hogy valahol egy sirt megástak?
Másnak hír volt — nekem halálom:
Betemették — boldogságom!*

Baka Elek.

Szabadka.

Irta: *Hönigsberg Márk.*

A ki Szabadkát névleg ismeri, csak annyit tud, hogy Bács-Bodrogh megye székhelye.

Még a hatvanas években, mielőtt a Budapest—belgrádi vasut felépült, még a magyar előtt se volt ismeretes; falunak vélték, melynek lakosairól csak annyit tudtak, hogy bunyevácok.

Szabadka földrajzi fekvése oly szerencsés, hogy mióta a vasut kiépítésével góczpont lett, oly rohamosan, oly hatalmasan haladt, hogy Budapest után immár a Magyarország legnagyobb forgalmu városává fejlődött.

Az idegen, ha Szabadkára jön, elámul csodálkozásában. Egy hatalmas város a magyar Alföld síkságán, melynek lakosainak külön a nyelve, viselete, szokásai.

Szelid, jámbor, de különösen vendégszerető nép lakja, az idegenek iránt roppant előzékeny; de csak akkor, ha szokásaihoz alkalmazkodik, a mi különösen az ivásban érvényesül. Ha valaki nem tud inni, ne menjen Szabadkára, mert nem talál ott rokonszenvre.

A szabadkai igen tevékeny és munkás, de az élethez is ért.

Itt nem csak a földmívelés, de a háziipar is igen magas fokon áll. Ki ne ismerné a szabadkai vásznat, papucsot, szőnyeget és a híres bugácsát, de különösen taplóból készült sok csecsebecsét, melyeket az idegen, ha Palics fürdőhelyére megy, csomagosan visz haza emlékül.

Németek, olaszok, francziák egész éven át tanyáznak a városban, hogy hazájukba szállítsák Szabadka környékbeli lovait, sőt

utóbbi időben egy angol ház telepedett le a városban és millióra rugó összegű szarvas állatokat és tojásokat szállít hazájába.

Igy tehát a vasut ismertette meg ezt a tündéri várost a világgal, mely hivatva van Magyarország gazdasági központja lenni.

Két ízben laktam Szabadkán. Először 1868-ban kerültem oda és maradtam 1872-ig.

Alig hallottam a bunyevác szót és pláne a pánszláv elnevezés a magyar politikában akkor még alig volt hallható.

Minden szabadkai lakos magyar volt, még akkor is, ha magyarul egy szót se beszélt.

Más állapotokat találtam, midőn 1886-ban oda visszakerültem.

Hogy az ottani viszonyokat jobban megismerhessük, vissza kell térnünk a Deák-korabeli időre, midőn Szabadka város egyszerre két pártra szakadt és mindkét párt nemcsak országos, de városi politikát is üzött.

A Mukits- és Mamuzsics-párt állt szemben egymással.

Kezdetben csak a polgármesteri szék elnyeréséről volt szó, de azután az országgyűlési képviselői mandátum elnyerésére is kiterjeszkedtek.

Szabadka, melynek lakossága tiszta ellenzéki volt, egyszerre ismét kormányparti lett, a mely állapot azáltal volt elérhető, hogy a Mamuzsics-párt a pánszláv kérdést vetette fel.

Felébredt a bunyevácban az uralom vágya, a városházán a magyar nyelv másodrangú lett; az a tanító, ki nem tudott bunyeváczul, nem kapott alkalmazást, szóval a ki nem volt bunyevác, nem volt ember.

Valóságos hajsza támadt a magyar ellen és Szabadka a pánszláv agitátorok egyik főszéke lett.

Szabadka most a szerb és más agitátorok lakhelye is, mert a Mamuzsics-párt már annyira biztosnak vélte magát, hogy nem is gondolt arra, hogy hatalmas, tekintélye csorbát szenvedjen.

Ugy látszik, hogy most megtört a hatalom, mely e pártot polczon tartotta. De azért nem kell hinni, hogy Mamuzsics Lázár, a jelenlegi felfüggesztett polgármester éppen a főzérus.

Azt hiszem, hogy Mamuzsics polgármester áldozatul esett annak a pártnak, melyhez a legnagyobb bizalma volt.

Mert úgy tessék felfogni a dolgot, hogy az az összeg, mely a pénztárban hiányzik, nem a polgármester, hanem a párt rendelkezésére állott, a párt pedig maga a képviselő testület, melynek tagjai mindnyájan rendelkeztek a város hivatalnokaival és pénzével.

Szabadka Magyarország első városa, hol a lakosság pontosan fizeti adóját. Itt adójában nincs végrehajtás, kereseti forrása a legnagyobb, jövedelme akkora, hogy költhet tetszése szerint, mert csak az költhet, a kinek van.

Kinek mi köze hozzá!

Mi fog most történni?

Semmi.

Nincs deficiz, annyi van, a mennyi volt. Jut is, marad is.

Egyéves önkéntesi egyenruhák

legelegánsabb szabással, legjobb minőségben, jutányos árban, részletfizetés mellett is **saját műhelyünkben** egyedül nálunk készíttetnek el.

Helyben szolgálatban levők részére a nálunk felszerelt egyenruházatok javításait díjtalanul eszközöljük.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve és ingyen.

KOKÁLY TAMÁS ÉS FIA tisztii egyenruházati intézet
Miskolcz, Széchenyi-u. 60.

Uj üzlet megnyitás!

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy helyben, **Városháztér 19. sz. a.** alatt a „Korona”-szálloda mellett

Nemzeti Áruház

czimen egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

uri, női divat, kézimunka és rövidáru-üzletet nyitottam.

Üzletemben dus választékban kaphatók férfi és női fehérműek, blousok, jouponok (alsó szoknyák) echartok (sálak), fűzők (miederek), bársonyok, harisnyák, szalagok, csipkék, zsinór díszek.

Mindennemű kézimunkák.

Hímzőselymek és pamutok minden színárnyalatban, valamint más e szakmába vágó cikkek.

Előnyös összeköttetésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. vevőközönség igényeit a legjobb minőségű áruk szolid, pontos és a lehető legolcsóbb árban való kiszolgálásával kielégíthessem. — Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek. — A n. é. közönség szives pártfogását várva, kiváló tisztelettel

HERSKOVITS MÓR, a „Nemzeti Áruház” czég tulajdonosa.

Adófizetés iránti felhívás.

Az 1888. évi XLIV. t.-cz 39. és 40-ik §-ai értelmében az egyenes adók mindenkor az évnegyed közepéig fizetendők. Felhivatnak tehát mindazon adófizetők, kik e f. év III-ik negyedére esedékes állami, községi és utadó tartozásaikat ez ideig le nem rótták, hogy ebbeli kötelezettségöknek 8 nap alatt annyival inkább igyekezzenek eleget tenni, mivel ellenesetben a fent idézett t. cz. 55. és 56-ik §-ai alapján, ellenök a zálogolási eljárás fog alkalmaztatni.
Miskolcz, 1902. augusztus 7.

Miskolcz város adópénztári hivatala.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Gyermekeknek és felnőtteknek

a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a
Sztraka-féle tannincosokoládé
Egy drb 40 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” czimzett gyógyszerárban

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kézörnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvja, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arozpor, fehér, rózsaszín és krém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri szájjöblögető vízbe, kellemes szájjízű kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinficiálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájjessentia nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetemi tanár előírása szerint készítve, a hajhullást és fejbőrropasodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szivesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- Rácz Jenő keleti „Balsam bajuszpedróje”** soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszem-balsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegeledéssel használják a

Lábizzadás ellen Salyoil Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.
Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szagoló szer, Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely 1 korona.
Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kivánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik. **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonszereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmulják; úgy, hogy általános házi szerek gyanánt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerár, Király-utca 12. szám.

Rendelési czim: **Rácz Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Kisebrendeléseknek pé előre beküldéssel jutányosabban jön.

Ujánásoktól tessenek óvakodni.

SZELÉNYI és TÁRSA MISKOLCZ

ajánljuk
a legdivatosabb anyagokkal
dúsan fészereit
KÖNYVNYOMDANKAT
könyvek,
hirlapok, táblázatok,
falragaszok,
hivatalos és magán
nyomtatványok
családi értesítők stb.
elkészítésére.

Széchenyi-utca 34. szám.

Könyvnyomda ≈
≈ **Könyvkötészet**
Doboz-gyár ≈≈

Pontos kiszolgálás. ~ Elegáns kiállítás.

Könyv- és hirlap-kiadó vállalat.

A „SZABADSÁG” kiadó-hivatala.